

🌸 วิเคราะห์และจัดสัมมนาย่อยในชั้นเรียน 🌸

🍄 ประเด็นปัญหาทางการศึกษาปฐมวัย

- ปัญหาเด็กสมาธิสั้น

จากบทความ เรื่อง ภัยเงียบเด็กไทยสมองเสื่อมเสียดิจิตอล

“แท็บเล็ต” และ “สมาร์ทโฟน” ยังคงเป็น 2 จอที่เด็กๆ ร้องขอ...เมื่ออยู่ที่บ้านยังมี “โทรทัศน์” และ “คอมพิวเตอร์” เป็นอีก 2 จอที่ยึดเวลาของเด็กๆ ไว้ตราบนานแสนนาน

ด็อกเตอร์วราพร รักสกุลไทย หรือ “ครูป่าหนุ” นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาด้านปฐมวัยและทำงานด้านการพัฒนาศักยภาพเด็ก ให้ข้อมูลว่า...วันนี้สมรรถนะของเด็กไทย 7 ด้านต่ำกว่ามาตรฐาน

ไม่ว่าจะเป็นทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะด้านสังคม ทักษะด้านอารมณ์ ทักษะด้านการคิด และสติปัญญา ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ทักษะด้านจริยธรรม และทักษะด้านการสร้างสรรค์

ผลวิจัยนี้ตอกย้ำชัดเจนว่า ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา รูปแบบการเลี้ยงดูลูกของพ่อแม่ยุคใหม่ได้ใช้อุปกรณ์สื่อสารหลากหลายชนิดเข้ามามีส่วนให้เด็กได้แต่ต้องสัมผัส ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมทางสังคมที่พ่อแม่แม่จะมี ความตระหนักแต่อาจไม่ระมัดระวัง

ด็อกเตอร์วราพร ชี้ว่า โดยทั่วไปอัตราเด็กอนุบาลที่มีอาการสมาธิสั้นในแต่ละห้องเรียนจะมีเฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 5 แต่ตอนนี้อัตราเพิ่มเป็นร้อยละ 10-15...มากขึ้นจนน่าเป็นห่วง

<https://www.thairath.co.th/content/358651>

สร.เผยเด็กไทยวัยประถม ป่วย“สมาธิสั้น1ล้านคน” ครึ่งหนึ่ง มีปัญหาสุขภาพจิต

เด็กไทยป่วยโรค “สมาธิสั้น” กว่า3แสนคน สูงกว่าทั่วโลกโดย wannapa|วันที่ 11 ธันวาคม 2555|อ่าน : 7,95443

เผยพบเด็กไทยป่วยเป็น “โรคสมาธิสั้น” หรือ “เด็กไฮเปอร์แอกทีฟ” กว่า3แสนคน ขณะที่ทั่วโลกพบเด็กป่วยเพียง 5% ซ้ำหากไม่รักษาจะทำให้เด็กร้อยละ 70 หรือ 2 ใน 3 มีอาการจนเป็นผู้ใหญ่ 1 ใน 4 มีบุคลิกก้าวร้าว

นพ.ชลน่าน ศรีแก้ว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขเปิดเผยว่า จากการตรวจเยี่ยมกรมสุขภาพจิต พบว่าอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ได้ส่งผลต่อปัญหาทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตของประชาชนมากขึ้น ในกลุ่มเด็กปฐมวัย พบว่ามีเด็กที่มีพัฒนาการไม่สมวัยมากถึงร้อยละ 30 ระดับความฉลาดทางสติปัญญาหรือไอคิวเฉลี่ย 98.59 จุด ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติที่อยู่ 100 จุด ในจำนวนดังกล่าวร้อยละ 49 มีไอคิวต่ำกว่าปกติ และมีเด็กที่มีปัญหาสติปัญญาบกพร่อง คือมีระดับไอคิวต่ำกว่า 70 จุด มากถึงร้อยละ 6.5 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานสากล 3 เท่าตัว โดยกำหนดให้ไม่เกินร้อยละ 2

แนวโน้มสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย

แนวโน้มทางการศึกษาปฐมวัย

โดย กันต์มพ์พชัย อยู่อำไพ (สรุปไว้เมื่อมีนาคม 2552)

แนวโน้มทางการศึกษาปฐมวัยของแต่ละประเทศมีทิศทางใกล้เคียงกัน กล่าวคือ มีความพยายามในการสนับสนุนให้เกิดการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กให้มากที่สุดในทุกภาคส่วนของประเทศ ทำให้เกิดนโยบายเพื่อนำไปสู่เป้าหมายนี้แตกต่างกันตามสภาพปัญหาที่แต่ละประเทศพบ เช่น ในประเทศที่มีหลักคิดและวิถีปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม มีความพร้อมด้านบุคลากรทางการศึกษาจะมีนโยบายให้นำแนวคิดร่วมเกี่ยวกับการออกแบบวางแผนการจัดการเรียนการสอนลงปฏิบัติ โดยมีการติดตามผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ขณะที่บางประเทศยังมีการศึกษาปฐมวัยวิชาชีพไม่เพียงพอจึงเน้นนโยบายเรื่องการพัฒนาครูปฐมวัยเป็นหลัก และเร่งประเมินคุณภาพสถานศึกษาควบคู่กับการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้ในส่วนของการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมแต่ละประเทศอาจมีจุดเน้นในด้านคุณลักษณะนิสัยเฉพาะของเด็กแตกต่างกัน เช่น บางประเทศเน้นเรื่องการมีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บางประเทศต้องการให้คนรุ่นใหม่ใช้ภาษาได้มากกว่าสองภาษา เป็นต้น

ตัวอย่างแนวโน้มทางการศึกษาปฐมวัย

• Denmark

ตั้งแต่ปี 2004 เป็นต้นมา ประเทศเดนมาร์กกำหนดให้การศึกษาปฐมวัยเน้นเรื่อง personal and social competences, language, body and motion, nature, and culture เป็นแนวคิดใหม่ในการวางแผนการสอนและจัดกิจกรรม การติดตามผลในปี 2005 พบว่าสถานศึกษาปฐมวัยร้อยละ 74 นำแนวคิดนี้ลงสู่การปฏิบัติเป็นที่เรียบร้อย ขณะที่ร้อยละ 23 อยู่ระหว่างดำเนินการ และมีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่ยังไม่ได้เริ่มใดๆ ทั้งนี้ครูปฐมวัยส่วนใหญ่พึงพอใจกับการวางแผนการสอนแนวใหม่และเห็นว่าสามารถช่วยเพิ่มคุณภาพการศึกษาได้ โดยเฉพาะช่วยสร้างภาษาสำหรับสื่อสารที่สร้างความเข้าใจตรงกัน แนวโน้มสำคัญคือมีการเพิ่มแนวคิดเรื่อง “การเรียนรู้” ลงสู่ศูนย์ดูแลเด็ก (day care) โดยที่แนวคิดเกี่ยวกับ “การเล่น” ยังคงอยู่

นอกจากนี้ยังจัดให้ “ธรรมชาติ” (nature) ซึ่งเป็นชุมทรัพย์ทางความรู้และสนามเด็กเล่นอันกว้างใหญ่เป็นอีหมสำคัญที่ทำให้เด็กเข้าใจโลกรอบตัวอย่างรู้จักรับผิดชอบ เพราะเมื่อเด็กมีโอกาสใช้ประสาทสัมผัสและมีประสบการณ์ตรงกับธรรมชาติในฤดูที่แตกต่างกันและในสถานที่ที่หลากหลาย ประสาทสัมผัสและทักษะกลไกของเด็กจะแข็งแรงขึ้น อีกทั้งมีสุขภาวะทางอารมณ์จิตใจที่ดีขึ้น กว่าร้อยละ 95 ของลูกจ้างในศูนย์ดูแลเด็กชาวเดนมาร์กเคยทำงานเกี่ยวข้องกับพืชมาก่อน

การปฏิรูปการศึกษาไทยได้ดำเนินมากกว่า 8 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 โดยฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่างพยายามพัฒนาและดำเนินการปฏิรูปการศึกษาไทยอย่างมาก ซึ่งการจะพัฒนาการศึกษาไทยจะประสบความสำเร็จ

สำเร็จได้ในสภาพยุคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ จำเป็นต้องวางแผนและดำเนินการในเชิงรุกร่วมด้วยนั้นหมายความว่าให้ความสำคัญกับการคาดการณ์แนวโน้มอนาคตทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดการศึกษาไทยได้สอดคล้องสภาพการเปลี่ยนแปลง หลีกเลี่ยงอุปสรรคปัญหา และใช้ประโยชน์สูงสุดจากแนวโน้มอนาคตที่จะมาถึง

การปฏิรูปการศึกษาไทยได้ดำเนินมากกว่า 8 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 โดยฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่างพยายามพัฒนาและดำเนินการปฏิรูปการศึกษาไทยอย่างมาก ซึ่งการจะพัฒนาการศึกษาไทยจะประสบความสำเร็จได้ในสภาพยุคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ จำเป็นต้องวางแผนและดำเนินการในเชิงรุกร่วมด้วยนั้นหมายความว่าให้ความสำคัญกับการคาดการณ์แนวโน้มอนาคตทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดการศึกษาไทยได้สอดคล้องสภาพการเปลี่ยนแปลง หลีกเลี่ยงอุปสรรคปัญหา และใช้ประโยชน์สูงสุดจากแนวโน้มอนาคตที่จะมาถึง

เมื่อปี 2549 ที่ผ่านมา ผมได้รับเชิญจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ให้เป็นที่ปรึกษาในโครงการวิจัยเรื่อง ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผลวิจัยได้พบแนวโน้มสำคัญของการศึกษาไทยใน 5 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นผลมาจากการที่กระแสโลกาภิวัตน์ได้กระทบต่อสังคมและประชากร เศรษฐกิจและอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และการเมืองการปกครอง ซึ่งมีทั้งที่เป็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในด้านบวก และด้านลบ

การศึกษาอื่นที่เรารู้จัก ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยในศพด.

การศึกษาถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมากไม่ว่าจะอยู่ในช่วงวัยไหนก็ตาม เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถเรียนรู้ได้อย่างไม่จบไม่สิ้น แต่ในช่วงวัยที่ควรให้ความสำคัญที่สุดสำหรับการศึกษาก็คือช่วงเวลาปฐมวัย หรือช่วงเวลาตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปี และนี่นับเป็นช่วงเวลาแห่งการศึกษาที่มีความสำคัญที่สุดของชีวิตมนุษย์เลยทีเดียว เพราะมันเป็นช่วงเวลาแห่งการวางรากฐานชีวิตที่คนทั่วทั้งโลกต่างก็ให้ความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นรากฐานทางความคิด บุคลิกภาพ การพัฒนาทางร่างกายและสติปัญญา ซึ่งการศึกษาในระดับปฐมวัยนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับแนวทางในการเรียนการสอนของแต่ละพื้นที่ แต่ในท้ายที่สุดก็คือนำมาซึ่งจุดประสงค์เดียวกันได้แก่การสร้างให้เด็กคน

การศึกษาปฐมวัยในประเทศสวีเดน

การศึกษาปฐมวัยนั้นมีเรื่องของอาสาศักดิ์ของบรรดาผู้นำในท้องถิ่น และได้รับการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากรัฐบาล ในระยะหลายทศวรรษที่ผ่านมาข้าราชการผู้ใหญ่ทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่นที่เข้าไปมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของการศึกษาปฐมวัยได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว

หน่วยงานที่มีอำนาจที่สุดของการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุขและสังคม ซึ่งได้แต่งตั้งคณะกรรมการสาธารณสุขและสวัสดิการแห่งชาติให้เป็นผู้ดูแลและให้คำแนะนำในการดำเนินงานของโรงเรียนปฐมวัยเหล่านี้ การบริหารจะแบ่งออกเป็นมณฑลและท้องถิ่น โดยมีผู้รับผิดชอบคือ คณะกรรมการสวัสดิการเด็ก หรือคณะกรรมการบริการสังคม ซึ่งเป็นสาขาของเทศบาลท้องถิ่น เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบศูนย์เด็กปฐมวัยเหล่านี้ทั้งหมด

คณะกรรมการสาธารณสุขและสวัสดิการแห่งชาติ ได้จัดพิมพ์เอกสารคู่มือแนะนำผู้บริหารท้องถิ่นและผู้บริหารอื่นที่สนใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ

โดยหลักการแล้ว หากผู้ใดอยากจะจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยก็อาจทำได้รวมทั้งการขอรับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลด้วย หากโครงการที่เสนอไปได้รับการเห็นชอบและอนุมัติจาก คณะกรรมการเทศบาลท้องถิ่นแล้วและถึงแม้ว่า โรงเรียนหลายแห่งจะดำเนินการโดยสมาคม บริษัท กลุ่มของวัด หรือแม้แต่นิติบุคคลก็ตาม แต่โดยทั่วไปแล้ว โรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่จะดำเนินการโดยคณะผู้บริหารท้องถิ่นเอง

โรงเรียนที่เปิดสอนเต็มวัน จะต้องมีครูใหญ่ และครูอนุบาลห้องละ 2 คน อัตราส่วนของครูต่อเด็กอายุไม่เกิน 2 ขวบจะเป็น 1:5 ถ้าเป็นเด็กทารกอัตราส่วนจะเป็น 1:4 และยิ่งถ้าเป็นเด็กที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ อัตราส่วนก็ยิ่งจะต่ำลงอีก ในกรณีที่ขาดแคลนครูปฐมวัย โรงเรียนก็ต้องจัดหาพยาบาลแผนกเด็กมาประจำการแทน

สำหรับ โรงเรียนที่เปิดสอนไม่เต็มวัน อัตราส่วนของครูต่อเด็กจะเป็น 1:40 สำหรับเด็กอายุ 5-6 ขวบ และ 1:30 สำหรับเด็กที่อายุน้อยลงมาอัตราส่วนสำหรับบาง โรงเรียนที่มีการจัดแบบสบายๆคือ 1:50 สถิติการโยกย้ายสับเปลี่ยนบุคลากรมีน้อยมาก เนื่องจากครูสตรีมีสิทธิลาพักคลอดบุตรได้นานถึง 6 เดือน จึงไม่มีความจำเป็นจะต้องลาออกเพื่อเลี้ยงบุตรที่เพิ่งคลอด ครูส่วนใหญ่จะมีอายุเฉลี่ยประมาณ 20 ปี (Mueller 1971)

ประเทศญี่ปุ่น

อาหารสมอง October 25, 2018 Rooyerdee

ประเทศญี่ปุ่น ถือว่าเป็นประเทศที่มีประชากรมีความรู้ ระเบียบวินัย และมีคุณธรรม สูงเป็นอันดับต้นๆ ของโลก จุดเริ่มต้นของคุณภาพประชากรที่ยอดเยี่ยมนั้น ถ้าไม่ฝึกกันมาตั้งแต่ยังเด็กๆ ก็คงไม่สามารรถมาได้ไกลถึงเพียงนี้ อย่างแน่นอน ดังนั้นแล้ว จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ที่จะไปตามดูหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในประเทศญี่ปุ่น ว่าเขาทำอย่างไรถึงได้ประชากรที่มีคุณภาพมากเพียงนี้

<https://youtu.be/ZjFb40kNsU8>

ประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาความสามารถในการรู้คิดและพัฒนาการทางอารมณ์ผ่านกระบวนการเล่น นอกจากนี้ยังสนับสนุนการเล่นเป็นทีม โดยจะให้เด็กเล่นกันคล้อยและคล้อยเพศ การเล่นเป็นกลุ่มจะสอนให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อตนเอง เด็กที่อายุมากกว่าต้องคอยดูแลเด็กเล็ก ทำให้มีทักษะในด้านการจัดการและความอดทนอดกลั้น ในขณะที่เด็กเล็กเองก็จะยึดเด็กที่โตกว่าเป็นแบบอย่างหรือเป็นผู้นำ ถือเป็นการสร้างทักษะความเป็นผู้นำให้เด็กด้วยในทางหนึ่ง เด็กจะถูกสอนให้เข้าใจกระบวนการวางแผนโดยธรรมชาติ รู้จักจัดการการเล่นของตนให้มีทั้งความสนุก

และมีความรับผิดชอบต่อผู้เล่นคนอื่นด้วย โดยมีครูทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำและกระตุ้นให้เด็กคิด แก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ใช่ผู้ออกคำสั่งหรือสอนหนังสือเด็กอย่างเดียว

จิตสำนึกสาธารณะ

ประเทศญี่ปุ่นถือว่า “จิตสำนึกสาธารณะ” เป็นปรัชญาหลักของการศึกษา การเรียนรู้ผ่านกระบวนการ เล่นตั้งแต่วัยอนุบาลหรือปฐมวัยก็นับเป็นแนวทางหนึ่งในการปลูกฝังเรื่องจิตสำนึกสาธารณะให้กับเด็ก ด้วย การวิจัยพบว่าช่วงปฐมวัยของเด็กเป็นช่วงเวลาทองของการสร้างคนให้มีสำนึกสาธารณะ และจิตสำนึกสาธารณะที่เห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าตนเองนั้น สามารถสร้างให้เกิดได้จริงผ่าน กระบวนการเล่น การเล่นที่ถูกออกแบบมาอย่างสร้างสรรค์ด้วยการคล้อยอายุ เพศและกิจกรรมของเด็ก จะสอนให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อตนเอง รุ่นพี่รุ่นน้อง และเพื่อนต่างเพศ สอนทักษะการเข้าสังคม การอยู่ร่วมกัน ความเมตตาต่อกัน และที่สำคัญคือการทำงานเป็นกลุ่ม อันเป็นการปลูกฝังแนวคิดเรื่อง จิตสำนึกสาธารณะได้ตั้งแต่วัยอนุบาลเลยทีเดียว

จินตนาการสำคัญกว่าความรู้

นอกจากนี้หลักสูตรการสอนระดับชั้นอนุบาลของญี่ปุ่นยังไม่เน้นวิชาการหนัก ๆ แต่เน้นความสำคัญที่ จินตนาการและการเล่น โดยถือว่าการเรียนนั้นเรียนเพื่อให้รู้ ไม่ใช่เรียนไปเพื่อสอบ มีวิชาเรียนเพียง 6 ด้าน คือ พละนาฏย สังคมศึกษา ธรรมชาติศึกษา ภาษา ดนตรีและจังหวะ และการวาดภาพและงาน ฝีมือ ในส่วนของของเล่นในชั้นเรียนก็เน้นให้เด็กเล่นแต่ของที่เรียบง่ายและกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ ด้วย เช่น การต่อบล็อก การวาดภาพศิลปะ เป็นต้น

***หัวข้อที่เลือกในการจัดสัมมนา ประเด็นปัญหาทางการศึกษาปฐมวัย “ปัญหาเด็กสมาธิสั้น”**

***รูปแบบการจัดสัมมนา “รูปแบบการจัดสัมมนาการอภิปรายเป็นคณะ”**

นางสาวทตติกา ศีสุวรรณ รหัส 1104 G4

นางอวยพร ใจห้าว รหัส 1105 G4

ว่าที่ร้อยตรีหญิง จุฑามาศ ใจดำรงวัฒนะ รหัส 1106 G4

นางศิริพร กำเหนิดทอง รหัส 1107 G4

นางสาวมัทณี จันทรทิพย์ รหัส 1108 G4